בס״ד

שאילת שאלות

מה?

שאילת שאלות מהווה יסוד חינוכי משמעותי במסורת היהודית.
השאילה גורמת ללומד להיות אקטיבי, שותף, הידע לא "מונחת" עליו מבחוץ אלא הוא מגיע אליו דרך חיפוש שמתחיל ממנו. השאילה מניעה את גלגלי החשיבה. השאילה גם יוצרת קשר בין הלומד לבין הנלמד. ברגע שזו השאלה שלי- יש לי עכשיו מוטיבציה לחפש לה תשובה. שאלה טובה חזקה בהרבה מתשובה טובה בכך שהיא פתח לאינסוף. תשובה היא תמיד חלקית, תמיד ברת שינוי. התהייה, השאלה, החיפוש, היא פתח אל מה שמעבר, אל עולמות ידע ותובנה חדשים.
המסר לתלמיד- בתהליך הלמידה השאלה היא העומדת במרכז. התהייה, החקרנות, התשובה הטובה- סופה לבוא בעקבות השאלה אבל לא היא המוקד.

איך?

- הפעילות תתבצע לאחר קריאה של טקסט (סיפור, מדרש...). במידה ורמת הקריאות של הטקסט גבוהה מרמת הקריאה העצמית של התלמידים יש לוודא שהתלמידים הבינו את הכתוב.
- מזמינים את התלמידים להעלות שאלות שעולות בהם למקרא הטקסט. הדגש הוא על שאלות ש"אין עליהן תשובה בטקסט". חשוב להימנע מהצגת רשימת "מילות שאלה" כבסיס לפעילות.
- במידה והפעילות לא מוכרת לתלמידים המורה יכול לקורא בקול קטע ולהדגים את שאילת השאלות כהקדמה לעבודת התלמידים לאחר מכן בזוגות או באופן עצמאי.

דיון:
- המורה מאפשר לתלמידים להציג את השאלות ששאלו. יש להקפיד לשמוע רק שאלות ולא הצעות ליישוב.
- תוך כדי דיון, ניתן להצביע על סוגים שונים של השאלות (שאלות לגבי מילה לא מובנת, שאלות הנובעות מרעיון או משמעות לא מובנת, סתירה או פער מול המוכר והידוע, חזרות סתירות וכו'.)
- חשוב לשמוע כמות גדולה של שאלות ולתת להן נוכחות.

עבודה בקבוצות:

כל קבוצת תלמידים (כ-3 בקבוצה) קוראת את הטקסט, בוחרת להתמקד בכמה שאלות שמעניינות אותם באופן מיוחד ומנסה להעלות כיוונים אפשריים למחשבה ויישוב.

אסיף
במליאה- נציג מכל קבוצה מסכם את עיקרי הדברים.

רפלקציה
התבוננות על התהליך השלם-: למה תורם השימוש בשאלות בלמידה, הזמנת הלומדים לשאול שאלות נוספות..